The History of the Sena Pauthy or Commander in Chief of Cartan Sevak

MACKENZIE COLLECTION
B
30 APR. 1823
28
PRIVATE

E. I. COMP.ys LIBRARY

Copy of D

ꦲꦏꦼꦤꦶꦱꦺꦴꦩꦤꦲꦤꦼꦴꦱꦺꦴꦩꦤꦲꦤꦼꦴꦱꦺꦴꦩꦤꦲꦤꦼꦴ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทนั้น
กระหม่อมฉันได้ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทแล้ว ได้ทูลถวายพระพรชัยมงคลตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ทูลถวายพระพรชัยมงคลนั้น
ครั้นกระหม่อมฉันได้ทูลถวายพระพรชัยมงคลแล้ว ได้ทูลถวายพระราชสาส์นตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ทูลถวายพระราชสาส์นนั้น
ครั้นกระหม่อมฉันได้ทูลถวายพระราชสาส์นแล้ว ได้ทูลถวายเครื่องราชบรรณาการตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ทูลถวายเครื่องราชบรรณาการนั้น
ครั้นกระหม่อมฉันได้ทูลถวายเครื่องราชบรรณาการแล้ว ได้ทูลถวายพระราชสาส์นตอบตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ทูลถวายพระราชสาส์นตอบนั้น
ครั้นกระหม่อมฉันได้ทูลถวายพระราชสาส์นตอบแล้ว ได้ทูลถวายเครื่องราชบรรณาการตอบตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฉันให้ทูลถวายเครื่องราชบรรณาการตอบนั้น

MACKENZIE COLLECTION
30 APR. 1923
PRIVATE

E. I. COMP.'S
LIBRARY

16

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ꦲꦤꦸꦫꦥꦤꦶꦱꦂꦗꦤꦶꦪꦤꦸꦩꦤꦸꦱꦶꦪꦤꦸꦩꦤꦸꦱꦶꦪꦤꦸꦩꦤꦸꦱ

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦥꦸꦴꦤ꧀ꦏꦸꦴꦤ꧀ꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤ

ꯑꯁꯥꯑꯣꯕꯒꯤ ꯃꯇꯝ ꯑꯃꯁꯨꯡ ꯑꯁꯥꯑꯣꯕꯒꯤ ꯃꯇꯝ ꯑꯁꯤ ꯑꯃꯅꯥ ꯑꯃꯗꯥ ꯂꯩꯔꯤ꯫ ꯑꯁꯥꯑꯣꯕꯒꯤ ꯃꯇꯝ ꯑꯁꯤ ꯑꯁꯥꯑꯣꯕꯒꯤ ꯃꯇꯝ

ꤷꤢꤱꤢꤱꤢꤱ

ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုတော်မူ၏။ ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်
ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့် ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကို
ကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည် ဘုရားအားလုံးကိုကြည်ညိုသောကြောင့်
ဘုရားအားလုံးသည်လည်း ဤသူတော်ကောင်းကိုကြည်ညိုကြ၏။ ဤသူတော်ကောင်းသည်

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา ข้าพเจ้าได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ในการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ข้าพเจ้าได้ตรึกตรองดูเห็นว่าการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ก็เป็นการที่ได้ทำตามพระราชประสงค์ ซึ่งเป็นการที่ชอบด้วยราชประเพณีที่ได้เคยมีมาแต่ก่อน ข้าพเจ้าจึงได้ตั้งใจที่จะไปรับราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อพระเจ้าแผ่นดิน ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา ข้าพเจ้าได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ในการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ข้าพเจ้าได้ตรึกตรองดูเห็นว่าการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ก็เป็นการที่ได้ทำตามพระราชประสงค์ ซึ่งเป็นการที่ชอบด้วยราชประเพณีที่ได้เคยมีมาแต่ก่อน ข้าพเจ้าจึงได้ตั้งใจที่จะไปรับราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อพระเจ้าแผ่นดิน

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา ข้าพเจ้าได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ในการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ข้าพเจ้าได้ตรึกตรองดูเห็นว่าการที่ข้าพเจ้าจะได้ไปรับราชการนั้น ก็เป็นการที่ได้ทำตามพระราชประสงค์ ซึ่งเป็นการที่ชอบด้วยราชประเพณีที่ได้เคยมีมาแต่ก่อน ข้าพเจ้าจึงได้ตั้งใจที่จะไปรับราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อพระเจ้าแผ่นดิน

ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော
ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးသွမ်းသော ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသော

ปีกาบสัปตศกนี้ ณวันเดือนสิบเอ็ดขึ้นสามค่ำ เพลาเช้าสามโมงเศษ ข้าพเจ้าพระยาสุรวงศาธิบดี ผู้สำเร็จราชการกรมท่าซ้าย ได้รับพระราชทานพระราชกฤษฎีกาตราพระราชสีห์ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ว่าราชการเมืองนครศรีธรรมราช ข้าพเจ้าได้ลงมือจัดการตามพระราชกฤษฎีกาตราพระราชสีห์ ซึ่งได้รับพระราชทานมานั้น ข้าพเจ้าได้ตั้งกรมการเมืองนครศรีธรรมราช ตามตำแหน่งที่ได้รับพระราชทานมานั้นทุกตำแหน่ง ข้าพเจ้าได้ตั้งพระยาวิชิตสงครามเป็นที่ปลัดเมือง ได้ตั้งพระยาราชวังเป็นที่ยกกระบัตร ได้ตั้งพระยาราชนิกูลเป็นที่ผู้ช่วยราชการ ได้ตั้งพระยาราชเสนาเป็นที่ผู้ช่วยราชการ ได้ตั้งพระยาราชโยธาเป็นที่ผู้ช่วยราชการ ได้ตั้งพระยาราชภักดีเป็นที่ผู้ช่วยราชการ ได้ตั้งพระยาราชวรานุกูลเป็นที่ผู้ช่วยราชการ ได้ตั้งพระยาราชวรินทร์เ

19

ตามแต่ที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาเช่าที่ดินนั้น ๆ ถ้าผู้เช่าที่ดินรายใดมิได้ชำระเงินค่าเช่าที่ดินตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาเช่าที่ดินนั้น ๆ ผู้เช่าที่ดินรายนั้นต้องเสียเงินเพิ่มค่าเช่าที่ดินอีกร้อยละสิบของจำนวนเงินค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระ ในกรณีที่ผู้เช่าที่ดินรายใดมิได้ชำระเงินค่าเช่าที่ดินและเงินเพิ่ม

ကောင်းမှုတရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆိုအပ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသော

ကြောင်းကိုသိသောကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ဤသို့ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ဟောတော်မူသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ ဟောတော်မူသည်ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိသော ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလိုသော စိတ်ဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ဤသို့ဆိုသည်။ ဘုရားရှင်သည် ဒေဝဒတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလိုသော စိတ်ကို သိသောကြောင့် ဒေဝဒတ်ကို ဤသို့ဟောတော်မူသည်။ ဒေဝဒတ်သည်

ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်

ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ဖြစ်

ولما كان الأمر كذلك فقد رأيت أن أكتب هذه الرسالة في هذا الموضوع
وأن أجمع فيها ما تفرق في الكتب من أحكام هذه المسألة
وأن أرتبها على ترتيب الأبواب الفقهية
وأن أذكر فيها ما ذكره الفقهاء من الأدلة والتعليلات
وأن أبين ما يترجح عندي من الأقوال بالدليل
وأن أتجنب الإطالة والتكرار
وأن أقتصر على ما يحتاج إليه المفتي والقاضي والمدرس
وأن أسأل الله تعالى أن ينفع بها كما نفع بغيرها
وأن يجعلها خالصة لوجهه الكريم
وأن يغفر لي ما وقع فيها من خطأ أو سهو أو نسيان
وأن يجعلها ذخرا لي يوم لا ينفع مال ولا بنون
وأن يرزقني حسن الختام
وأن يتوفاني على الإسلام
وأن يحشرني مع الذين أنعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين
وحسن أولئك رفيقا
وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم

ولما كان الأمر كذلك فقد رأيت أن أكتب هذه الرسالة في بيان أحكام الطهارة وما يتعلق بها من الأحكام الشرعية، وأسأل الله تعالى أن ينفع بها كما نفع بغيرها من كتبي، وأن يجعلها خالصة لوجهه الكريم، إنه سميع مجيب.

وقد قسمت هذه الرسالة إلى مقدمة وثلاثة أبواب وخاتمة، فأما المقدمة ففي بيان معنى الطهارة وأقسامها، وأما الباب الأول ففي أحكام المياه، وأما الباب الثاني ففي أحكام النجاسات وكيفية إزالتها، وأما الباب الثالث ففي أحكام الوضوء والغسل والتيمم، وأما الخاتمة ففي بعض المسائل المتفرقة التي لا تدخل تحت الأبواب السابقة.

فأسأل الله تعالى أن يوفقنا لما يحب ويرضى، وأن يجعلنا من عباده الصالحين، وأن يغفر لنا ولوالدينا ولجميع المسلمين، إنه ولي ذلك والقادر عليه.

ولما كان الغد ركب الملك الظاهر بيبرس بالعساكر المنصورة وخرج من القاهرة وعدى بر الجيزة وسار حتى نزل على عكا وحاصرها وضايقها وقاتلها قتالا شديدا وكان الفرنج قد حشدوا وجمعوا من كل فج عميق وحضر اليهم ملوك الفرنج من كل مكان وكان الملك الظاهر قد أمر بعمل المجانيق والعرادات والزحافات والدبابات وكان قد أمر بعمل مجنيق كبير يسمى المجنيق الشرفي وكان يرمي بحجر زنته ألف رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير وكان يرمي بحجر زنته خمسمائة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته مائتي رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته مائة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته خمسين رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته خمسة وعشرين رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته اثني عشر رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ستة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ثلاثة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته رطل واحد وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته نصف رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ربع رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ثمن رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته سدس رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته عشر رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته اثني عشر رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ستة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ثلاثة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته رطل واحد وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته نصف رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ربع رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ثمن رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته سدس رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته عشر رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته اثني عشر رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ستة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته ثلاثة رطل وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير الصغير وكان يرمي بحجر زنته رطل واحد وكان قد أمر بعمل مجنيق آخر يسمى المجنيق الشرفي الصغير

ﻭﺍﻟﻤﺎﺀ ﻭﺍﻟﻤﻠﺢ ﻭﺍﻟﺨﻞ ﻭﺍﻟﺰﻳﺖ ﻭﺍﻟﺴﻤﻚ ﻭﺍﻟﻠﺤﻢ ﻭﺍﻟﺒﻴﺾ ﻭﺍﻟﺠﺒﻦ ﻭﺍﻟﻠﺒﻦ ﻭﺍﻟﺴﻤﻦ ﻭﺍﻟﺤﻠﻴﺐ ﻭﺍﻟﺴﻜﺮ ﻭﺍﻟﻌﺴﻞ ﻭﺍﻟﺘﻤﺮ ﻭﺍﻟﺰﺑﻴﺐ ﻭﺍﻟﺘﻴﻦ ﻭﺍﻟﺒﻄﻴﺦ ﻭﺍﻟﺸﻤﺎﻡ ﻭﺍﻟﺨﻴﺎﺭ ﻭﺍﻟﻘﺜﺎﺀ ﻭﺍﻟﺒﻘﻮﻝ ﻭﺍﻟﻌﺪﺱ ﻭﺍﻟﻠﻮﺑﻴﺎ ﻭﺍﻟﺒﺎﻗﻼ ﻭﺍﻟﺤﻤﺺ ﻭﺍﻟﻔﻮﻝ ﻭﺍﻟﺒﺼﻞ ﻭﺍﻟﺜﻮﻡ ﻭﺍﻟﻜﺮﺍﺙ ﻭﺍﻟﻔﺠﻞ ﻭﺍﻟﻠﻔﺖ ﻭﺍﻟﺠﺰﺭ ﻭﺍﻟﻠﻔﺎﻑ ﻭﺍﻟﺒﻘﻠﺔ ﻭﺍﻟﺴﻠﻖ ﻭﺍﻟﻘﺮﻉ ﻭﺍﻟﻜﺮﻓﺲ ﻭﺍﻟﺒﺎﺫﻧﺠﺎﻥ

ڪلمات تحرير ۽ پڙهڻ جا ڪتابن ۾ ڏنل آهن ۽ ڪجهه ڪلمات ڪتابن کان ٻاهر به ڏنل آهن ته جيئن شاگرد ڪتابن کان ٻاهر به پڙهڻ ۽ لکڻ جي مشق ڪري سگهن. ڪلمات ڏيڻ ۾ ڪوشش ڪئي وئي آهي ته

ကြောင်းကိုသိမှတ်ကြပါလေ။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဤသို့ဟောကြားခဲ့ပေသည်

ﻣﺎﺭﺍﻟﻠﻪ ﻭﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻭﺍﻟﻨﺎﺱ ﺃﺟﻤﻌﻴﻦ ﺧﺎﻟﺪﻳﻦ ﻓﻴﻬﺎ ﻻ ﻳﺨﻔﻒ ﻋﻨﻬﻢ ﺍﻟﻌﺬﺍﺏ ﻭﻻ ﻫﻢ ﻳﻨﻈﺮﻭﻥ ﻭﺇﻟﻬﻜﻢ ﺇﻟﻪ ﻭﺍﺣﺪ ﻻ ﺇﻟﻪ ﺇﻻ ﻫﻮ ﺍﻟﺮﺣﻤﻦ ﺍﻟﺮﺣﻴﻢ ﺇﻥ ﻓﻲ ﺧﻠﻖ ﺍﻟﺴﻤﻮﺍﺕ ﻭﺍﻷﺭﺽ ﻭﺍﺧﺘﻼﻑ ﺍﻟﻠﻴﻞ ﻭﺍﻟﻨﻬﺎﺭ ﻭﺍﻟﻔﻠﻚ ﺍﻟﺘﻲ ﺗﺠﺮﻱ ﻓﻲ ﺍﻟﺒﺤﺮ ﺑﻤﺎ ﻳﻨﻔﻊ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﻭﻣﺎ ﺃﻧﺰﻝ ﺍﻟﻠﻪ ﻣﻦ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻣﻦ ﻣﺎﺀ ﻓﺄﺣﻴﺎ ﺑﻪ ﺍﻷﺭﺽ ﺑﻌﺪ ﻣﻮﺗﻬﺎ ﻭﺑﺚ ﻓﻴﻬﺎ ﻣﻦ ﻛﻞ ﺩﺍﺑﺔ ﻭﺗﺼﺮﻳﻒ ﺍﻟﺮﻳﺎﺡ ﻭﺍﻟﺴﺤﺎﺏ ﺍﻟﻤﺴﺨﺮ ﺑﻴﻦ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻭﺍﻷﺭﺽ ﻟﺂﻳﺎﺕ ﻟﻘﻮﻡ ﻳﻌﻘﻠﻮﻥ ﻭﺇﻥ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻛﻔﺮﻭﺍ ﺳﻮﺍﺀ ﻋﻠﻴﻬﻢ ﺃﺃﻧﺬﺭﺗﻬﻢ ﺃﻡ ﻟﻢ ﺗﻨﺬﺭﻫﻢ ﻻ ﻳﺆﻣﻨﻮﻥ ﺧﺘﻢ ﺍﻟﻠﻪ ﻋﻠﻰ ﻗﻠﻮﺑﻬﻢ ﻭﻋﻠﻰ ﺳﻤﻌﻬﻢ ﻭﻋﻠﻰ ﺃﺑﺼﺎﺭﻫﻢ ﻏﺸﺎﻭﺓ ﻭﻟﻬﻢ ﻋﺬﺍﺏ ﻋﻈﻴﻢ ﻭﻣﻦ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﻣﻦ ﻳﻘﻮﻝ ﺁﻣﻨﺎ ﺑﺎﻟﻠﻪ ﻭﺑﺎﻟﻴﻮﻡ ﺍﻵﺧﺮ ﻭﻣﺎ ﻫﻢ ﺑﻤﺆﻣﻨﻴﻦ ﻳﺨﺎﺩﻋﻮﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﻭﺍﻟﺬﻳﻦ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻭﻣﺎ ﻳﺨﺪﻋﻮﻥ ﺇﻻ ﺃﻧﻔﺴﻬﻢ ﻭﻣﺎ ﻳﺸﻌﺮﻭﻥ ﻓﻲ ﻗﻠﻮﺑﻬﻢ ﻣﺮﺽ ﻓﺰﺍﺩﻫﻢ ﺍﻟﻠﻪ ﻣﺮﺿﺎ ﻭﻟﻬﻢ ﻋﺬﺍﺏ ﺃﻟﻴﻢ ﺑﻤﺎ ﻛﺎﻧﻮﺍ ﻳﻜﺬﺑﻮﻥ ﻭﺇﺫﺍ ﻗﻴﻞ ﻟﻬﻢ ﻻ ﺗﻔﺴﺪﻭﺍ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺇﻧﻤﺎ ﻧﺤﻦ ﻣﺼﻠﺤﻮﻥ ﺃﻻ ﺇﻧﻬﻢ ﻫﻢ ﺍﻟﻤﻔﺴﺪﻭﻥ ﻭﻟﻜﻦ ﻻ ﻳﺸﻌﺮﻭﻥ ﻭﺇﺫﺍ ﻗﻴﻞ ﻟﻬﻢ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻛﻤﺎ ﺁﻣﻦ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺃﻧﺆﻣﻦ ﻛﻤﺎ ﺁﻣﻦ ﺍﻟﺴﻔﻬﺎﺀ ﺃﻻ ﺇﻧﻬﻢ ﻫﻢ ﺍﻟﺴﻔﻬﺎﺀ ﻭﻟﻜﻦ ﻻ ﻳﻌﻠﻤﻮﻥ ﻭﺇﺫﺍ ﻟﻘﻮﺍ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺁﻣﻨﺎ ﻭﺇﺫﺍ ﺧﻠﻮﺍ ﺇﻟﻰ ﺷﻴﺎﻃﻴﻨﻬﻢ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺇﻧﺎ ﻣﻌﻜﻢ ﺇﻧﻤﺎ ﻧﺤﻦ ﻣﺴﺘﻬﺰﺅﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﻳﺴﺘﻬﺰﺉ ﺑﻬﻢ ﻭﻳﻤﺪﻫﻢ ﻓﻲ ﻃﻐﻴﺎﻧﻬﻢ ﻳﻌﻤﻬﻮﻥ ﺃﻭﻟﺌﻚ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺍﺷﺘﺮﻭﺍ ﺍﻟﻀﻼﻟﺔ ﺑﺎﻟﻬﺪﻯ ﻓﻤﺎ ﺭﺑﺤﺖ ﺗﺠﺎﺭﺗﻬﻢ ﻭﻣﺎ ﻛﺎﻧﻮﺍ ﻣﻬﺘﺪﻳﻦ ﻣﺜﻠﻬﻢ ﻛﻤﺜﻞ ﺍﻟﺬﻱ ﺍﺳﺘﻮﻗﺪ ﻧﺎﺭﺍ ﻓﻠﻤﺎ ﺃﺿﺎﺀﺕ ﻣﺎ ﺣﻮﻟﻪ ﺫﻫﺐ ﺍﻟﻠﻪ ﺑﻨﻮﺭﻫﻢ ﻭﺗﺮﻛﻬﻢ ﻓﻲ ﻇﻠﻤﺎﺕ ﻻ ﻳﺒﺼﺮﻭﻥ ﺻﻢ ﺑﻜﻢ ﻋﻤﻲ ﻓﻬﻢ ﻻ ﻳﺮﺟﻌﻮﻥ ﺃﻭ ﻛﺼﻴﺐ ﻣﻦ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻓﻴﻪ ﻇﻠﻤﺎﺕ ﻭﺭﻋﺪ ﻭﺑﺮﻕ ﻳﺠﻌﻠﻮﻥ ﺃﺻﺎﺑﻌﻬﻢ ﻓﻲ ﺁﺫﺍﻧﻬﻢ ﻣﻦ ﺍﻟﺼﻮﺍﻋﻖ ﺣﺬﺭ ﺍﻟﻤﻮﺕ ﻭﺍﻟﻠﻪ ﻣﺤﻴﻂ ﺑﺎﻟﻜﺎﻓﺮﻳﻦ ﻳﻜﺎﺩ ﺍﻟﺒﺮﻕ ﻳﺨﻄﻒ ﺃﺑﺼﺎﺭﻫﻢ ﻛﻠﻤﺎ ﺃﺿﺎﺀ ﻟﻬﻢ ﻣﺸﻮﺍ ﻓﻴﻪ ﻭﺇﺫﺍ ﺃﻇﻠﻢ ﻋﻠﻴﻬﻢ ﻗﺎﻣﻮﺍ ﻭﻟﻮ ﺷﺎﺀ ﺍﻟﻠﻪ ﻟﺬﻫﺐ ﺑﺴﻤﻌﻬﻢ ﻭﺃﺑﺼﺎﺭﻫﻢ ﺇﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﻋﻠﻰ ﻛﻞ ﺷﻲﺀ ﻗﺪﻳﺮ ﻳﺎ ﺃﻳﻬﺎ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺍﻋﺒﺪﻭﺍ ﺭﺑﻜﻢ ﺍﻟﺬﻱ ﺧﻠﻘﻜﻢ ﻭﺍﻟﺬﻳﻦ ﻣﻦ ﻗﺒﻠﻜﻢ ﻟﻌﻠﻜﻢ ﺗﺘﻘﻮﻥ ﺍﻟﺬﻱ ﺟﻌﻞ ﻟﻜﻢ ﺍﻷﺭﺽ ﻓﺮﺍﺷﺎ ﻭﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﺑﻨﺎﺀ ﻭﺃﻧﺰﻝ ﻣﻦ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻣﺎﺀ ﻓﺄﺧﺮﺝ ﺑﻪ ﻣﻦ ﺍﻟﺜﻤﺮﺍﺕ ﺭﺯﻗﺎ ﻟﻜﻢ ﻓﻼ ﺗﺠﻌﻠﻮﺍ ﻟﻠﻪ ﺃﻧﺪﺍﺩﺍ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﺗﻌﻠﻤﻮﻥ ﻭﺇﻥ ﻛﻨﺘﻢ ﻓﻲ ﺭﻳﺐ ﻣﻤﺎ ﻧﺰﻟﻨﺎ ﻋﻠﻰ ﻋﺒﺪﻧﺎ ﻓﺄﺗﻮﺍ ﺑﺴﻮﺭﺓ ﻣﻦ ﻣﺜﻠﻪ ﻭﺍﺩﻋﻮﺍ ﺷﻬﺪﺍﺀﻛﻢ ﻣﻦ ﺩﻭﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﺇﻥ ﻛﻨﺘﻢ ﺻﺎﺩﻗﻴﻦ ﻓﺈﻥ ﻟﻢ ﺗﻔﻌﻠﻮﺍ ﻭﻟﻦ ﺗﻔﻌﻠﻮﺍ ﻓﺎﺗﻘﻮﺍ ﺍﻟﻨﺎﺭ ﺍﻟﺘﻲ ﻭﻗﻮﺩﻫﺎ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﻭﺍﻟﺤﺠﺎﺭﺓ ﺃﻋﺪﺕ ﻟﻠﻜﺎﻓﺮﻳﻦ ﻭﺑﺸﺮ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻭﻋﻤﻠﻮﺍ ﺍﻟﺼﺎﻟﺤﺎﺕ ﺃﻥ ﻟﻬﻢ ﺟﻨﺎﺕ ﺗﺠﺮﻱ ﻣﻦ ﺗﺤﺘﻬﺎ ﺍﻷﻧﻬﺎﺭ ﻛﻠﻤﺎ ﺭﺯﻗﻮﺍ ﻣﻨﻬﺎ ﻣﻦ ﺛﻤﺮﺓ ﺭﺯﻗﺎ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﻫﺬﺍ ﺍﻟﺬﻱ ﺭﺯﻗﻨﺎ ﻣﻦ ﻗﺒﻞ ﻭﺃﺗﻮﺍ ﺑﻪ ﻣﺘﺸﺎﺑﻬﺎ ﻭﻟﻬﻢ ﻓﻴﻬﺎ ﺃﺯﻭﺍﺝ ﻣﻄﻬﺮﺓ ﻭﻫﻢ ﻓﻴﻬﺎ ﺧﺎﻟﺪﻭﻥ ﺇﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﻻ ﻳﺴﺘﺤﻲ ﺃﻥ ﻳﻀﺮﺏ ﻣﺜﻼ ﻣﺎ ﺑﻌﻮﺿﺔ ﻓﻤﺎ ﻓﻮﻗﻬﺎ ﻓﺄﻣﺎ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻓﻴﻌﻠﻤﻮﻥ ﺃﻧﻪ ﺍﻟﺤﻖ ﻣﻦ ﺭﺑﻬﻢ ﻭﺃﻣﺎ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻛﻔﺮﻭﺍ ﻓﻴﻘﻮﻟﻮﻥ ﻣﺎﺫﺍ ﺃﺭﺍﺩ ﺍﻟﻠﻪ ﺑﻬﺬﺍ ﻣﺜﻼ ﻳﻀﻞ ﺑﻪ ﻛﺜﻴﺮﺍ ﻭﻳﻬﺪﻱ ﺑﻪ ﻛﺜﻴﺮﺍ ﻭﻣﺎ ﻳﻀﻞ ﺑﻪ ﺇﻻ ﺍﻟﻔﺎﺳﻘﻴﻦ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻳﻨﻘﻀﻮﻥ ﻋﻬﺪ ﺍﻟﻠﻪ ﻣﻦ ﺑﻌﺪ ﻣﻴﺜﺎﻗﻪ ﻭﻳﻘﻄﻌﻮﻥ ﻣﺎ ﺃﻣﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﺑﻪ ﺃﻥ ﻳﻮﺻﻞ ﻭﻳﻔﺴﺪﻭﻥ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﺃﻭﻟﺌﻚ ﻫﻢ ﺍﻟﺨﺎﺳﺮﻭﻥ ﻛﻴﻒ ﺗﻜﻔﺮﻭﻥ ﺑﺎﻟﻠﻪ ﻭﻛﻨﺘﻢ ﺃﻣﻮﺍﺗﺎ ﻓﺄﺣﻴﺎﻛﻢ ﺛﻢ ﻳﻤﻴﺘﻜﻢ ﺛﻢ ﻳﺤﻴﻴﻜﻢ ﺛﻢ ﺇﻟﻴﻪ ﺗﺮﺟﻌﻮﻥ ﻫﻮ ﺍﻟﺬﻱ ﺧﻠﻖ ﻟﻜﻢ ﻣﺎ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﺟﻤﻴﻌﺎ ﺛﻢ ﺍﺳﺘﻮﻯ ﺇﻟﻰ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻓﺴﻮﺍﻫﻦ ﺳﺒﻊ ﺳﻤﻮﺍﺕ ﻭﻫﻮ ﺑﻜﻞ ﺷﻲﺀ ﻋﻠﻴﻢ ﻭﺇﺫ ﻗﺎﻝ ﺭﺑﻚ ﻟﻠﻤﻼﺋﻜﺔ ﺇﻧﻲ ﺟﺎﻋﻞ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﺧﻠﻴﻔﺔ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺃﺗﺠﻌﻞ ﻓﻴﻬﺎ ﻣﻦ ﻳﻔﺴﺪ ﻓﻴﻬﺎ ﻭﻳﺴﻔﻚ ﺍﻟﺪﻣﺎﺀ ﻭﻧﺤﻦ ﻧﺴﺒﺢ ﺑﺤﻤﺪﻙ ﻭﻧﻘﺪﺱ ﻟﻚ ﻗﺎﻝ ﺇﻧﻲ ﺃﻋﻠﻢ ﻣﺎ ﻻ ﺗﻌﻠﻤﻮﻥ ﻭﻋﻠﻢ ﺁﺩﻡ ﺍﻷﺳﻤﺎﺀ ﻛﻠﻬﺎ ﺛﻢ ﻋﺮﺿﻬﻢ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻓﻘﺎﻝ ﺃﻧﺒﺌﻮﻧﻲ ﺑﺄﺳﻤﺎﺀ ﻫﺆﻻﺀ ﺇﻥ ﻛﻨﺘﻢ ﺻﺎﺩﻗﻴﻦ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺳﺒﺤﺎﻧﻚ ﻻ ﻋﻠﻢ ﻟﻨﺎ ﺇﻻ ﻣﺎ ﻋﻠﻤﺘﻨﺎ ﺇﻧﻚ ﺃﻧﺖ ﺍﻟﻌﻠﻴﻢ ﺍﻟﺤﻜﻴﻢ ﻗﺎﻝ ﻳﺎ ﺁﺩﻡ ﺃﻧﺒﺌﻬﻢ ﺑﺄﺳﻤﺎﺋﻬﻢ ﻓﻠﻤﺎ ﺃﻧﺒﺄﻫﻢ ﺑﺄﺳﻤﺎﺋﻬﻢ ﻗﺎﻝ ﺃﻟﻢ ﺃﻗﻞ ﻟﻜﻢ ﺇﻧﻲ ﺃﻋﻠﻢ ﻏﻴﺐ ﺍﻟﺴﻤﻮﺍﺕ ﻭﺍﻷﺭﺽ ﻭﺃﻋﻠﻢ ﻣﺎ ﺗﺒﺪﻭﻥ ﻭﻣﺎ ﻛﻨﺘﻢ ﺗﻜﺘﻤﻮﻥ ﻭﺇﺫ ﻗﻠﻨﺎ ﻟﻠﻤﻼﺋﻜﺔ ﺍﺳﺠﺪﻭﺍ ﻻﺩﻡ ﻓﺴﺠﺪﻭﺍ ﺇﻻ ﺇﺑﻠﻴﺲ ﺃﺑﻰ ﻭﺍﺳﺘﻜﺒﺮ ﻭﻛﺎﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﻜﺎﻓﺮﻳﻦ ﻭﻗﻠﻨﺎ ﻳﺎ ﺁﺩﻡ ﺍﺳﻜﻦ ﺃﻧﺖ ﻭﺯﻭﺟﻚ ﺍﻟﺠﻨﺔ ﻭﻛﻼ ﻣﻨﻬﺎ ﺭﻏﺪﺍ ﺣﻴﺚ ﺷﺌﺘﻤﺎ ﻭﻻ ﺗﻘﺮﺑﺎ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﺸﺠﺮﺓ ﻓﺘﻜﻮﻧﺎ ﻣﻦ ﺍﻟﻈﺎﻟﻤﻴﻦ ﻓﺄﺯﻟﻬﻤﺎ ﺍﻟﺸﻴﻄﺎﻥ ﻋﻨﻬﺎ ﻓﺄﺧﺮﺟﻬﻤﺎ ﻣﻤﺎ ﻛﺎﻧﺎ ﻓﻴﻪ ﻭﻗﻠﻨﺎ ﺍﻫﺒﻄﻮﺍ ﺑﻌﻀﻜﻢ ﻟﺒﻌﺾ ﻋﺪﻭ ﻭﻟﻜﻢ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﻣﺴﺘﻘﺮ ﻭﻣﺘﺎﻉ ﺇﻟﻰ ﺣﻴﻦ ﻓﺘﻠﻘﻰ ﺁﺩﻡ ﻣﻦ ﺭﺑﻪ ﻛﻠﻤﺎﺕ ﻓﺘﺎﺏ ﻋﻠﻴﻪ ﺇﻧﻪ ﻫﻮ ﺍﻟﺘﻮﺍﺏ ﺍﻟﺮﺣﻴﻢ ﻗﻠﻨﺎ ﺍﻫﺒﻄﻮﺍ ﻣﻨﻬﺎ ﺟﻤﻴﻌﺎ ﻓﺈﻣﺎ ﻳﺄﺗﻴﻨﻜﻢ ﻣﻨﻲ ﻫﺪﻯ ﻓﻤﻦ ﺗﺒﻊ ﻫﺪﺍﻱ ﻓﻼ ﺧﻮﻑ ﻋﻠﻴﻬﻢ ﻭﻻ ﻫﻢ ﻳﺤﺰﻧﻮﻥ ﻭﺍﻟﺬﻳﻦ ﻛﻔﺮﻭﺍ ﻭﻛﺬﺑﻮﺍ ﺑﺂﻳﺎﺗﻨﺎ ﺃﻭﻟﺌﻚ ﺃﺻﺤﺎﺏ ﺍﻟﻨﺎﺭ ﻫﻢ ﻓﻴﻬﺎ ﺧﺎﻟﺪﻭﻥ ﻳﺎ ﺑﻨﻲ ﺇﺳﺮﺍﺋﻴﻞ ﺍﺫﻛﺮﻭﺍ ﻧﻌﻤﺘﻲ ﺍﻟﺘﻲ ﺃﻧﻌﻤﺖ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﻭﺃﻭﻓﻮﺍ ﺑﻌﻬﺪﻱ ﺃﻭﻑ ﺑﻌﻬﺪﻛﻢ ﻭﺇﻳﺎﻱ ﻓﺎﺭﻫﺒﻮﻥ ﻭﺁﻣﻨﻮﺍ ﺑﻤﺎ ﺃﻧﺰﻟﺖ ﻣﺼﺪﻗﺎ ﻟﻤﺎ ﻣﻌﻜﻢ ﻭﻻ ﺗﻜﻮﻧﻮﺍ ﺃﻭﻝ ﻛﺎﻓﺮ ﺑﻪ ﻭﻻ ﺗﺸﺘﺮﻭﺍ ﺑﺂﻳﺎﺗﻲ ﺛﻤﻨﺎ ﻗﻠﻴﻼ ﻭﺇﻳﺎﻱ ﻓﺎﺗﻘﻮﻥ ﻭﻻ ﺗﻠﺒﺴﻮﺍ ﺍﻟﺤﻖ ﺑﺎﻟﺒﺎﻃﻞ ﻭﺗﻜﺘﻤﻮﺍ ﺍﻟﺤﻖ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﺗﻌﻠﻤﻮﻥ ﻭﺃﻗﻴﻤﻮﺍ ﺍﻟﺼﻠﻮﺓ ﻭﺁﺗﻮﺍ ﺍﻟﺰﻛﺎﺓ ﻭﺍﺭﻛﻌﻮﺍ ﻣﻊ ﺍﻟﺮﺍﻛﻌﻴﻦ ﺃﺗﺄﻣﺮﻭﻥ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺑﺎﻟﺒﺮ ﻭﺗﻨﺴﻮﻥ ﺃﻧﻔﺴﻜﻢ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﺗﺘﻠﻮﻥ ﺍﻟﻜﺘﺎﺏ ﺃﻓﻼ ﺗﻌﻘﻠﻮﻥ ﻭﺍﺳﺘﻌﻴﻨﻮﺍ ﺑﺎﻟﺼﺒﺮ ﻭﺍﻟﺼﻠﻮﺓ ﻭﺇﻧﻬﺎ ﻟﻜﺒﻴﺮﺓ ﺇﻻ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺨﺎﺷﻌﻴﻦ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻳﻈﻨﻮﻥ ﺃﻧﻬﻢ ﻣﻼﻗﻮ ﺭﺑﻬﻢ ﻭﺃﻧﻬﻢ ﺇﻟﻴﻪ ﺭﺍﺟﻌﻮﻥ ﻳﺎ ﺑﻨﻲ ﺇﺳﺮﺍﺋﻴﻞ ﺍﺫﻛﺮﻭﺍ ﻧﻌﻤﺘﻲ ﺍﻟﺘﻲ ﺃﻧﻌﻤﺖ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﻭﺃﻧﻲ ﻓﻀﻠﺘﻜﻢ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﻌﺎﻟﻤﻴﻦ ﻭﺍﺗﻘﻮﺍ ﻳﻮﻣﺎ ﻻ ﺗﺠﺰﻱ ﻧﻔﺲ ﻋﻦ ﻧﻔﺲ ﺷﻴﺌﺎ ﻭﻻ ﻳﻘﺒﻞ ﻣﻨﻬﺎ ﺷﻔﺎﻋﺔ ﻭﻻ ﻳﺆﺧﺬ ﻣﻨﻬﺎ ﻋﺪﻝ ﻭﻻ ﻫﻢ ﻳﻨﺼﺮﻭﻥ ﻭﺇﺫ ﻧﺠﻴﻨﺎﻛﻢ ﻣﻦ ﺁﻝ ﻓﺮﻋﻮﻥ ﻳﺴﻮﻣﻮﻧﻜﻢ ﺳﻮﺀ ﺍﻟﻌﺬﺍﺏ ﻳﺬﺑﺤﻮﻥ ﺃﺑﻨﺎﺀﻛﻢ ﻭﻳﺴﺘﺤﻴﻮﻥ ﻧﺴﺎﺀﻛﻢ ﻭﻓﻲ ﺫﻟﻜﻢ ﺑﻼﺀ ﻣﻦ ﺭﺑﻜﻢ ﻋﻈﻴﻢ ﻭﺇﺫ ﻓﺮﻗﻨﺎ ﺑﻜﻢ ﺍﻟﺒﺤﺮ ﻓﺄﻧﺠﻴﻨﺎﻛﻢ ﻭﺃﻏﺮﻗﻨﺎ ﺁﻝ ﻓﺮﻋﻮﻥ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﺗﻨﻈﺮﻭﻥ ﻭﺇﺫ ﻭﻋﺪﻧﺎ ﻣﻮﺳﻰ ﺃﺭﺑﻌﻴﻦ ﻟﻴﻠﺔ ﺛﻢ ﺍﺗﺨﺬﺗﻢ ﺍﻟﻌﺠﻞ ﻣﻦ ﺑﻌﺪﻩ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﻇﺎﻟﻤﻮﻥ ﺛﻢ ﻋﻔﻮﻧﺎ ﻋﻨﻜﻢ ﻣﻦ ﺑﻌﺪ ﺫﻟﻚ ﻟﻌﻠﻜﻢ ﺗﺸﻜﺮﻭﻥ ﻭﺇﺫ ﺁﺗﻴﻨﺎ ﻣﻮﺳﻰ ﺍﻟﻜﺘﺎﺏ ﻭﺍﻟﻔﺮﻗﺎﻥ ﻟﻌﻠﻜﻢ ﺗﻬﺘﺪﻭﻥ ﻭﺇﺫ ﻗﺎﻝ ﻣﻮﺳﻰ ﻟﻘﻮﻣﻪ ﻳﺎ ﻗﻮﻡ ﺇﻧﻜﻢ ﻇﻠﻤﺘﻢ ﺃﻧﻔﺴﻜﻢ ﺑﺎﺗﺨﺎﺫﻛﻢ ﺍﻟﻌﺠﻞ ﻓﺘﻮﺑﻮﺍ ﺇﻟﻰ ﺑﺎﺭﺋﻜﻢ ﻓﺎﻗﺘﻠﻮﺍ ﺃﻧﻔﺴﻜﻢ ﺫﻟﻜﻢ ﺧﻴﺮ ﻟﻜﻢ ﻋﻨﺪ ﺑﺎﺭﺋﻜﻢ ﻓﺘﺎﺏ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﺇﻧﻪ ﻫﻮ ﺍﻟﺘﻮﺍﺏ ﺍﻟﺮﺣﻴﻢ ﻭﺇﺫ ﻗﻠﺘﻢ ﻳﺎ ﻣﻮﺳﻰ ﻟﻦ ﻧﺆﻣﻦ ﻟﻚ ﺣﺘﻰ ﻧﺮﻯ ﺍﻟﻠﻪ ﺟﻬﺮﺓ ﻓﺄﺧﺬﺗﻜﻢ ﺍﻟﺼﺎﻋﻘﺔ ﻭﺃﻧﺘﻢ ﺗﻨﻈﺮﻭﻥ ﺛﻢ ﺑﻌﺜﻨﺎﻛﻢ ﻣﻦ ﺑﻌﺪ ﻣﻮﺗﻜﻢ ﻟﻌﻠﻜﻢ ﺗﺸﻜﺮﻭﻥ ﻭﻇﻠﻠﻨﺎ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﺍﻟﻐﻤﺎﻡ ﻭﺃﻧﺰﻟﻨﺎ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﺍﻟﻤﻦ ﻭﺍﻟﺴﻠﻮﻯ ﻛﻠﻮﺍ ﻣﻦ ﻃﻴﺒﺎﺕ ﻣﺎ ﺭﺯﻗﻨﺎﻛﻢ ﻭﻣﺎ ﻇﻠﻤﻮﻧﺎ ﻭﻟﻜﻦ ﻛﺎﻧﻮﺍ ﺃﻧﻔﺴﻬﻢ ﻳﻈﻠﻤﻮﻥ ﻭﺇﺫ ﻗﻠﻨﺎ ﺍﺩﺧﻠﻮﺍ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻘﺮﻳﺔ ﻓﻜﻠﻮﺍ ﻣﻨﻬﺎ ﺣﻴﺚ ﺷﺌﺘﻢ ﺭﻏﺪﺍ ﻭﺍﺩﺧﻠﻮﺍ ﺍﻟﺒﺎﺏ ﺳﺠﺪﺍ ﻭﻗﻮﻟﻮﺍ ﺣﻄﺔ ﻧﻐﻔﺮ ﻟﻜﻢ ﺧﻄﺎﻳﺎﻛﻢ ﻭﺳﻨﺰﻳﺪ ﺍﻟﻤﺤﺴﻨﻴﻦ ﻓﺒﺪﻝ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻇﻠﻤﻮﺍ ﻗﻮﻻ ﻏﻴﺮ ﺍﻟﺬﻱ ﻗﻴﻞ ﻟﻬﻢ ﻓﺄﻧﺰﻟﻨﺎ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﻇﻠﻤﻮﺍ ﺭﺟﺰﺍ ﻣﻦ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﺑﻤﺎ ﻛﺎﻧﻮﺍ ﻳﻔﺴﻘﻮﻥ ﻭﺇﺫ ﺍﺳﺘﺴﻘﻰ ﻣﻮﺳﻰ ﻟﻘﻮﻣﻪ ﻓﻘﻠﻨﺎ ﺍﺿﺮﺏ ﺑﻌﺼﺎﻙ ﺍﻟﺤﺠﺮ ﻓﺎﻧﺒﺠﺴﺖ ﻣﻨﻪ ﺍﺛﻨﺘﺎ ﻋﺸﺮﺓ ﻋﻴﻨﺎ ﻗﺪ ﻋﻠﻢ ﻛﻞ ﺃﻧﺎﺱ ﻣﺸﺮﺑﻬﻢ ﻛﻠﻮﺍ ﻭﺍﺷﺮﺑﻮﺍ ﻣﻦ ﺭﺯﻕ ﺍﻟﻠﻪ ﻭﻻ ﺗﻌﺜﻮﺍ ﻓﻲ ﺍﻷﺭﺽ ﻣﻔﺴﺪﻳﻦ ﻭﺇﺫ ﻗﻠﺘﻢ ﻳﺎ ﻣﻮﺳﻰ ﻟﻦ ﻧﺼﺒﺮ ﻋﻠﻰ ﻃﻌﺎﻡ ﻭﺍﺣﺪ ﻓﺎﺩﻉ ﻟﻨﺎ ﺭﺑﻚ ﻳﺨﺮﺝ ﻟﻨﺎ ﻣﻤﺎ ﺗﻨﺒﺖ ﺍﻷﺭﺽ ﻣﻦ ﺑﻘﻠﻬﺎ ﻭﻗﺜﺎﺋﻬﺎ ﻭﻓﻮﻣﻬﺎ ﻭﻋﺪﺳﻬﺎ ﻭﺑﺼﻠﻬﺎ ﻗﺎﻝ ﺃﺗﺴﺘﺒﺪﻟﻮﻥ ﺍﻟﺬﻱ ﻫﻮ ﺃﺩﻧﻰ ﺑﺎﻟﺬﻱ ﻫﻮ ﺧﻴﺮ ﺍﻫﺒﻄﻮﺍ ﻣﺼﺮﺍ ﻓﺈﻥ ﻟﻜﻢ ﻣﺎ ﺳﺄﻟﺘﻢ ﻭﺿﺮﺑﺖ ﻋﻠﻴﻬﻢ ﺍﻟﺬﻟﺔ ﻭﺍﻟﻤﺴﻜﻨﺔ ﻭﺑﺎﺀﻭﺍ ﺑﻐﻀﺐ ﻣﻦ ﺍﻟﻠﻪ ﺫﻟﻚ ﺑﺄﻧﻬﻢ ﻛﺎﻧﻮﺍ ﻳﻜﻔﺮﻭﻥ ﺑﺂﻳﺎﺕ ﺍﻟﻠﻪ ﻭﻳﻘﺘﻠﻮﻥ ﺍﻟﻨﺒﻴﻴﻦ ﺑﻐﻴﺮ ﺍﻟﺤﻖ ﺫﻟﻚ ﺑﻤﺎ ﻋﺼﻮﺍ ﻭﻛﺎﻧﻮﺍ ﻳﻌﺘﺪﻭﻥ ﺇﻥ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺁﻣﻨﻮﺍ ﻭﺍﻟﺬﻳﻦ ﻫﺎﺩﻭﺍ ﻭﺍﻟﻨﺼﺎﺭﻯ ﻭﺍﻟﺼﺎﺑﺌﻴﻦ ﻣﻦ ﺁﻣﻦ ﺑﺎﻟﻠﻪ ﻭﺍﻟﻴﻮﻡ ﺍﻵﺧﺮ ﻭﻋﻤﻞ ﺻﺎﻟﺤﺎ ﻓﻠﻬﻢ ﺃﺟﺮﻫﻢ ﻋﻨﺪ ﺭﺑﻬﻢ ﻭﻻ ﺧﻮﻑ ﻋﻠﻴﻬﻢ ﻭﻻ ﻫﻢ ﻳﺤﺰﻧﻮﻥ ﻭﺇﺫ ﺃﺧﺬﻧﺎ ﻣﻴﺜﺎﻗﻜﻢ ﻭﺭﻓﻌﻨﺎ ﻓﻮﻗﻜﻢ ﺍﻟﻄﻮﺭ ﺧﺬﻭﺍ ﻣﺎ ﺁﺗﻴﻨﺎﻛﻢ ﺑﻘﻮﺓ ﻭﺍﺫﻛﺮﻭﺍ ﻣﺎ ﻓﻴﻪ ﻟﻌﻠﻜﻢ ﺗﺘﻘﻮﻥ ﺛﻢ ﺗﻮﻟﻴﺘﻢ ﻣﻦ ﺑﻌﺪ ﺫﻟﻚ ﻓﻠﻮﻻ ﻓﻀﻞ ﺍﻟﻠﻪ ﻋﻠﻴﻜﻢ ﻭﺭﺣﻤﺘﻪ ﻟﻜﻨﺘﻢ ﻣﻦ ﺍﻟﺨﺎﺳﺮﻳﻦ ﻭﻟﻘﺪ ﻋﻠﻤﺘﻢ ﺍﻟﺬﻳﻦ ﺍﻋﺘﺪﻭﺍ ﻣﻨﻜﻢ ﻓﻲ ﺍﻟﺴﺒﺖ ﻓﻘﻠﻨﺎ ﻟﻬﻢ ﻛﻮﻧﻮﺍ ﻗﺮﺩﺓ ﺧﺎﺳﺌﻴﻦ ﻓﺠﻌﻠﻨﺎﻫﺎ ﻧﻜﺎﻻ ﻟﻤﺎ ﺑﻴﻦ ﻳﺪﻳﻬﺎ ﻭﻣﺎ ﺧﻠﻔﻬﺎ ﻭﻣﻮﻋﻈﺔ ﻟﻠﻤﺘﻘﻴﻦ ﻭﺇﺫ ﻗﺎﻝ ﻣﻮﺳﻰ ﻟﻘﻮﻣﻪ ﺇﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﻳﺄﻣﺮﻛﻢ ﺃﻥ ﺗﺬﺑﺤﻮﺍ ﺑﻘﺮﺓ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺃﺗﺘﺨﺬﻧﺎ ﻫﺰﻭﺍ ﻗﺎﻝ ﺃﻋﻮﺫ ﺑﺎﻟﻠﻪ ﺃﻥ ﺃﻛﻮﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﺠﺎﻫﻠﻴﻦ ﻗﺎﻟﻮﺍ ﺍﺩﻉ ﻟﻨﺎ ﺭﺑﻚ ﻳﺒﻴﻦ ﻟﻨﺎ ﻣﺎ

ولما كان الأمر كذلك فقد رأيت أن أقوم بهذه الدراسة التي أسميتها
[illegible] وقد قسمتها إلى مقدمة وثلاثة فصول وخاتمة
[illegible] وفي الفصل الثاني [illegible] وفي الفصل الثالث
[illegible] وفي الخاتمة [illegible] وقد اعتمدت في هذه الدراسة
[illegible] وقد حاولت قدر الإمكان [illegible] وقد واجهتني
[illegible] وقد تغلبت عليها [illegible] وأخيرا أسأل الله
[illegible] وأن يجعله خالصا لوجهه الكريم [illegible]

ปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ในการนี้ ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานและโครงการต่างๆ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมีส่วนร่วมและครอบคลุมทุกภาคส่วน

ในส่วนของการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินโครงการต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการไปแล้วเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผลการดำเนินงานโดยรวมถือว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางโครงการที่ประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการได้รับทราบและกำลังหาแนวทางแก้ไขร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำหรับในปีงบประมาณถัดไป ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ ประการแรก จะมีการเร่งรัดการดำเนินโครงการที่ยังค้างอยู่ให้แล้วเสร็จตามกำหนด ประการที่สอง จะมีการขยายผลโครงการที่ประสบความสำเร็จไปยังพื้นที่อื่นๆ ที่มีความเหมาะสม ประการที่สาม จะมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการติดตามและประเมินผล

ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงขอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

37

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา ข้าพเจ้าได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติราชการให้สมพระเกียรติยศ

ولما كان يوم الاثنين ثالث عشرين شهر ربيع الاول سنة ثلاث وثلاثين ومائتين وألف
من هجرة من له العز والشرف صلى الله عليه وسلم وعلى آله وصحبه وسلم
وقع الاتفاق بين الدولتين العلية والنمساوية على عقد معاهدة تجارية
بينهما وتحريرها بالعربية والتركية والفرنساوية والنمساوية
وتوقيعها من الطرفين وتصديقها بالمصادقة عليها من الجانبين
وتبادل نسخ المصادقة بعد ستة أشهر من تاريخ التوقيع
وقد عين لذلك من قبل الدولة العلية المشير رشيد باشا
ومن قبل الدولة النمساوية الكونت ستيفان كولوكراد
وبعد تبادل الوثائق المحررة بالتركية والنمساوية
والفرنساوية وتدقيقها وتصديقها وجد أن الفرنساوية
هي الأصح والأدق فاعتمدت عليها

ولما كان الأمر كذلك وجب على كل من يريد أن يكون من أهل الجنة أن يعمل بما أمر الله به ورسوله وأن يجتنب ما نهى الله عنه ورسوله وأن يتوب إلى الله من كل ذنب وأن يستغفره من كل خطيئة وأن يكثر من ذكر الله في كل وقت وأن يحافظ على الصلوات الخمس في أوقاتها وأن يؤدي الزكاة المفروضة وأن يصوم شهر رمضان وأن يحج البيت الحرام إن استطاع إليه سبيلا وأن يبر والديه ويصل رحمه ويحسن إلى جيرانه ويكرم ضيفه ويعين المحتاج ويفرج عن المكروب ويعود المريض ويشيع الجنازة ويعزي أهل الميت ويدعو لهم بالمغفرة والرحمة وأن يكون صادقا في قوله وفعله وأن يكون أمينا في ماله وعرضه وأن يكون حليما عند الغضب وأن يكون صبورا عند البلاء وأن يكون شاكرا عند النعماء وأن يكون راضيا بقضاء الله وقدره وأن يكون متوكلا على الله في جميع أموره وأن يكون خائفا من الله في السر والعلانية وأن يكون راجيا رحمة الله في الشدة والرخاء وأن يكون محبا لله ولرسوله ولكتابه ولدينه ولعباده الصالحين وأن يكون مبغضا للكفر والفسوق والعصيان وأن يكون مجتنبا للبدع والمحدثات وأن يكون متبعا لسنة رسول الله صلى الله عليه وسلم في أقواله وأفعاله وأحواله وأن يكون مقتديا بالصحابة رضي الله عنهم أجمعين وأن يكون محبا لهم ومترضيا عنهم وأن يكون مبغضا لمن سبهم أو طعن فيهم وأن يكون معظما لحرمات الله وشعائره وأن يكون مجتنبا لما نهى الله عنه من المحرمات والمكروهات وأن يكون مؤديا لما أوجب الله عليه من الواجبات والمستحبات وأن يكون قائما بحقوق الله وحقوق عباده وأن يكون ناصحا لله ولرسوله ولكتابه ولدينه ولعباده المؤمنين وأن يكون آمرا بالمعروف وناهيا عن المنكر وأن يكون داعيا إلى الله على بصيرة وأن يكون صابرا على ما يصيبه في سبيل الله وأن يكون شاكرا لله على ما أنعم عليه من النعم الظاهرة والباطنة وأن يكون حامدا لله على ما قضى وقدر وأن يكون مسبحا لله بكرة وأصيلا وأن يكون مهللا لله ومكبرا له ومحمدا له ومقدسا له ومعظما له ومجلا له ومسبحا له بالليل والنهار وفي السر والعلانية وفي الشدة والرخاء وفي الصحة والمرض وفي الغنى والفقر وفي الحياة والموت وبعد الموت وفي القبر وفي البرزخ وفي يوم القيامة وفي الجنة وفي النار وفي الصراط وفي الميزان وفي الحوض وفي الشفاعة وفي الرؤية وفي الكلام وفي الخلق وفي الرزق وفي الإحياء وفي الإماتة وفي البعث وفي النشور وفي الحساب وفي الكتاب وفي الوزن وفي الجزاء وفي الثواب وفي العقاب وفي الجنة وفي النار وفي الخلود وفي الأبد وفي الدهر وفي الزمان وفي المكان وفي الجهات وفي العرش وفي الكرسي وفي السماوات وفي الأرض وفي ما بينهما وفي ما فوقهما وفي ما تحتهما وفي ما عن يمينهما وفي ما عن شمالهما وفي ما أمامهما وفي ما خلفهما وفي ما حولهما وفي ما بعدهما وفي ما قبلهما وفي ما معهما وفي ما فيهما وفي ما منهما وفي ما إليهما وفي ما عليهما وفي ما لهما وفي ما بهما وفي ما عنهما وفي ما إليهما وفي ما عليهما وفي ما لهما وفي ما بهما وفي ما عنهما

ولما كان الغرض من هذه الرسالة هو بيان الأحكام الشرعية المتعلقة بالمعاملات المالية في الإسلام، فقد رأينا أن نبدأ بتعريف المال وأنواعه، ثم نتكلم عن أحكام البيع والشراء والإجارة والشركة والمضاربة والرهن والكفالة والحوالة والوكالة والصلح والإبراء والهبة والوقف والوصية والميراث، وما يتعلق بكل واحد منها من الشروط والأركان والموانع والآثار، مع ذكر الأدلة من الكتاب والسنة وأقوال العلماء، ونسأل الله تعالى أن يجعل هذا العمل خالصا لوجهه الكريم، وأن ينفع به كل من قرأه أو سمعه أو اطلع عليه، إنه سميع مجيب.

فالمال في اللغة ما يملكه الإنسان من الأعيان والمنافع، وسمي مالا لأن الطبع يميل إليه ويحبه، قال الله تعالى: وتحبون المال حبا جما، وقال: المال والبنون زينة الحياة الدنيا، وأما في الشرع فقد اختلف العلماء في تعريفه، فعرفه الحنفية بأنه ما يميل إليه الطبع ويمكن ادخاره لوقت الحاجة، وعرفه المالكية بأنه ما له قيمة يباع بها ويلزم متلفه وإن قل، وعرفه الشافعية بأنه ما له قيمة يباع بها وتلزم قيمته بإتلافه، وعرفه الحنابلة بأنه ما فيه منفعة مباحة لغير حاجة أو ضرورة، فخرج بذلك ما لا منفعة فيه كالحشرات، وما فيه منفعة محرمة كالخمر والخنزير، وما فيه منفعة مباحة لحاجة أو ضرورة كالميتة للمضطر.

والأصل في المعاملات الإباحة ما لم يرد دليل على التحريم، لقوله صلى الله عليه وسلم: الحلال بين والحرام بين وبينهما مشتبهات لا يعلمها كثير من الناس، فمن اتقى الشبهات فقد استبرأ لدينه وعرضه، ومن وقع في الشبهات وقع في الحرام، كالراعي يرعى حول الحمى يوشك أن يقع فيه، ألا وإن لكل ملك حمى، ألا وإن حمى الله محارمه، وقوله: دع ما يريبك إلى ما لا يريبك، وقوله: البيعان بالخيار ما لم يتفرقا، فإن صدقا وبينا بورك لهما في بيعهما، وإن كتما وكذبا محقت بركة بيعهما، وقوله: لا يحل لامرئ مسلم أن يبيع سلعة يعلم أن بها داء إلا بينه له، وقوله: من غشنا فليس منا، والمكر والخديعة في النار، وقوله: لا ضرر ولا ضرار، وقوله: من أقال نادما بيعته أقال الله عثرته يوم القيامة، وقوله: إن الله يحب السمح إذا باع، السمح إذا اشترى، السمح إذا اقتضى، وقوله: رحم الله رجلا سمحا إذا باع، سمحا إذا اشترى، سمحا إذا قضى، سمحا إذا اقتضى، وقوله: ثلاثة يظلهم الله في ظله يوم لا ظل إلا ظله: رجل أنظر معسرا، ورجل تجاوز عن موسر، ورجل ترك لله حاجته، وقوله: من نفس عن غريمه أو محا عنه كان في ظل العرش يوم القيامة، وقوله: من أنظر معسرا أو وضع له أظله الله في ظله يوم القيامة.

ولما كان الأمر كذلك وجب على كل من يريد أن يكون من أهل الجنة أن يعمل بما أمر الله به ورسوله وأن يجتنب ما نهى الله عنه ورسوله وأن يتوب إلى الله من كل ذنب وأن يستغفره من كل خطيئة وأن يدعوه بالمغفرة والرحمة والعفو والعافية في الدنيا والآخرة وأن يسأله الجنة ويستعيذ به من النار ومن كل ما يقرب إليها من قول أو عمل أو اعتقاد وأن يسأله أن يجعله من أهل الجنة الذين يدخلونها بغير حساب ولا عذاب ولا سابقة عذاب وأن يجعله من الذين يرون وجه الله الكريم في الجنة وأن يجعله من الذين يسمعون كلام الله تعالى في الجنة وأن يجعله من الذين يأكلون من ثمار الجنة ويشربون من أنهارها ويتنعمون بنعيمها ويتلذذون بلذاتها ويتمتعون بمتاعها ويتزوجون بالحور العين ويخدمهم الولدان المخلدون ويطوف عليهم بالكأس والأباريق وبالفاكهة مما يتخيرون ولحم طير مما يشتهون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة بسلام آمنين وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة هنيئا بما كنتم تعملون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة خالدين فيها وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة لا خوف عليكم ولا أنتم تحزنون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وأزواجكم تحبرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وذرياتكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وأهلوكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وأصحابكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وإخوانكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وأقاربكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وجيرانكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم وأصدقاؤكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومعارفكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أحبكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أحسن إليكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أكرمكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أطعمكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن سقاكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن كساكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن آواكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن نصركم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن شفع لكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن دعا لكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن ترحم عليكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن استغفر لكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن تاب عليكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن عفا عنكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن صفح عنكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن غفر لكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن رحمكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن تجاوز عنكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أعتقكم تنعمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أطلقكم تكرمون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن فك رقابكم تسرون وأن يجعله من الذين يقال لهم ادخلوا الجنة أنتم ومن أعان

ولما كان يوم الاثنين ثالث عشرين شهر ربيع الاول سنة ثلاث وثلاثين ومائتين وألف
من هجرة من له العز والشرف صلى الله عليه وسلم وعلى آله وصحبه وسلم
وقع الاتفاق بين الحكومة الانجليزية والحكومة العلية على ما يأتي
وهو ان الحكومة العلية تعطي للحكومة الانجليزية مبلغ ثلاثة ملايين
وخمسمائة الف ريال فرانسة عوضا عن ما صرفته الحكومة الانجليزية
على عساكرها التي كانت بالاسكندرية ومصر وعلى ما صرفته على
عساكرها التي كانت بالشام وعلى ما صرفته على عساكرها التي
كانت بالجزيرة العربية وعلى ما صرفته على عساكرها التي كانت
بالجزيرة الكريدية وعلى ما صرفته على عساكرها التي كانت
بالجزيرة الروم

ڪتاب الصلوٰة

باب ما جاء في فضل الصلوٰة وما ورد في الحث عليها

١ عن ابن عباس رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة الصلوٰة فان صلحت صلح سائر عمله وان فسدت فسد سائر عمله رواه الطبراني في الاوسط

٢ وعن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة من عمله صلوته فان كان اتمها كتبت له تامة وان لم يكن اتمها قال الله عز وجل لملائكته انظروا هل تجدون لعبدي من تطوع فيكمل بها ما انتقص من الفريضة ثم تكون سائر اعماله على ذلك رواه ابو داود والنسائي

٣ وعن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة من عمله صلوته فان كان اتمها كتبت له تامة وان لم يكن اتمها قال الله عز وجل لملائكته انظروا هل تجدون لعبدي من تطوع فيكمل بها ما انتقص من الفريضة ثم تكون سائر اعماله على ذلك رواه ابو داود والنسائي

٤ وعن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان اول ما يحاسب به العبد يوم القيامة من عمله صلوته فان كان اتمها كتبت له تامة وان لم يكن اتمها قال الله عز وجل لملائكته انظروا هل تجدون لعبدي من تطوع فيكمل بها ما انتقص من الفريضة ثم تكون سائر اعماله على ذلك رواه ابو داود والنسائي

ولما كان الأمر على ما ذكر من الاختلاف والتشعب والتباين والتشتت وعدم الاتفاق على أمر واحد في جميع الأمور الدينية والدنيوية وكان الله سبحانه وتعالى قد أمر بالاجتماع والائتلاف ونهى عن التفرق والاختلاف وكان الاجتماع لا يحصل إلا بالاتفاق على أمر واحد وكان الاتفاق على أمر واحد لا يحصل إلا بالرجوع إلى حاكم يحكم بين الناس فيما اختلفوا فيه ويفصل بينهم فيما تنازعوا فيه وكان الحاكم لا يكون إلا واحدا وكان الواحد لا يمكنه أن يحكم بين جميع الناس في جميع الأقطار والأمصار والأعصار وكان لا بد من نائب عنه يحكم بين الناس في كل قطر من الأقطار وكل مصر من الأمصار وكل عصر من الأعصار وكان الله سبحانه وتعالى قد أمر بطاعة أولي الأمر وكان أولي الأمر هم الأئمة والسلاطين والحكام وكان طاعتهم واجبة على جميع الرعايا والأنام وكان الله سبحانه وتعالى قد أمر بالعدل والإحسان ونهى عن الظلم والعدوان وكان العدل والإحسان لا يحصل إلا بالحكم بالشرع الشريف وكان الظلم والعدوان لا يحصل إلا بالحكم بغير الشرع الشريف وكان الحكم بالشرع الشريف لا يحصل إلا بالقضاة الذين هم نواب الحاكم الشرعي وكان الحاكم الشرعي لا يحكم إلا بالشرع الشريف وكان الشرع الشريف لا يحكم به إلا القضاة الذين هم نواب الحاكم الشرعي وكان القضاة الذين هم نواب الحاكم الشرعي لا يحكمون

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการ
ไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็น
ข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้
ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวง
เชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วย
เหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญ
พระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่
ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราช
สาส์นและเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรง
พระราชดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์น
และเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระ
ราชดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและ
เครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราช
ดำริว่า ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่อง
ราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า
ในการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราช
บรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการ
ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณา
การไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการที่ได้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการ
ไปถวายพระเจ้ากรุงอังกฤษ ณ กรุงลอนดอน ในครั้งนี้ ก็ด้วยเหตุที่ได้ทรงพระราชดำริว่า ในการที่ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ไปเป็นข้าหลวงเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการไป

4684

ڪيڏانهن ڪيڏانهن ڪيڏانهن

ﻣﻦ ﺍﻟﻤﺴﺎﺟﺪ ﻭﺍﻟﻤﺪﺍﺭﺱ ﻭﺍﻟﺰﻭﺍﻳﺎ ﻭﺍﻟﺮﺑﻮﻉ ﻭﺍﻟﺤﻤﺎﻣﺎﺕ ﻭﺍﻟﺨﺎﻧﺎﺕ ﻭﺍﻟﻘﻬﺎﻭﻱ ﻭﺍﻟﺤﻮﺍﻧﻴﺖ ﻭﺍﻟﻤﻄﺎﺑﺦ ﻭﺍﻟﻤﻌﺎﺻﺮ ﻭﺍﻟﻤﻘﺎﺻﺮ ﻭﺍﻟﻤﻄﺎﺣﻦ ﻭﺍﻟﻤﺨﺎﺑﺰ ﻭﺍﻟﻤﺴﺎﻛﻦ ﻭﺍﻟﺤﻮﺍﻧﻴﺖ ﻭﺍﻟﺒﺴﺎﺗﻴﻦ ﻭﺍﻟﺠﻨﺎﻥ ﻭﺍﻟﻤﻘﺎﺑﺮ ﻭﺍﻟﻤﺰﺍﺭﻉ ﻭﺍﻟﻤﺰﺍﺭﻉ ﻭﺍﻟﻤﺰﺍﺭﻉ

4885

ꠀ ꠀ ꠀ

ولما كان يوم الاثنين ثالث عشرين شهر ربيع الاول سنة ثلاث وثلاثين ومائتين وألف
من هجرة من له العز والشرف صلى الله عليه وسلم وعلى آله وصحبه وسلم
وقد ورد الخبر من الجهة الشرقية بأن الجيش المنصور الذي توجه
لمحاربة العدو الباغي الذي تجمع في جهة الشرق وتحصن بالجبال
والأماكن الوعرة وقطع الطريق على المسافرين وأخاف السبيل
وأفسد في البلاد وعاث فيها فسادا وأهلك الحرث والنسل
وقد تقدم الجيش المذكور إليهم وحاربهم وقاتلهم حتى
هزمهم وفرقهم وقتل منهم خلقا كثيرا وأسر منهم أسرى
وغنم منهم غنائم كثيرة من الدواب والسلاح والأمتعة
وغير ذلك وقد رجع الجيش المذكور إلى محله سالما
غانما ظافرا منصورا وقد أرسل الأسرى المذكورين
إلى الديار المصرية ليقتص منهم بما يستحقونه
من العقوبة على ما فعلوه من الفساد في الأرض
وقد ورد الخبر أيضا بأن العدو المذكور لما رأى
الجيش المنصور قد أقبل إليه تفرق عنه أصحابه
وتشتت جموعه وتمزقت أحزابه وولى هاربا
منهزما ذليلا حقيرا وقد تبعه الجيش المنصور
في الجبال والأودية والشعاب والقفار حتى
أدركه وقتله وقطع رأسه وأرسلها إلى
الديار المصرية ليشاهدها الناس
ويعلموا أن الله قد أهلك عدوه
وأعز جنده ونصر دينه

5089

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมขึ้นใหม่ ๔ กรม ในรัชกาลที่ ๕ นั้น

92

ห้องสมุด

No. 30 Lestio

54

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦩꦤ꧀ꦢꦿꦸꦱꦶꦏꦸꦱꦸꦩꦱꦶꦢꦶꦤꦶꦱꦺꦴ

ཀཱ་ཤི་ཀཱ་ཡཱ་ཨཱ་ཀཱ་ཤཱ་ཡ་ཨཱ་ཀཱ་ཤཱ་ཡཱ་ཨཱ་ཀཱ་ཤཱ་ཡཱ་ཨཱ་ཀཱ་ཤཱ་ཡཱ

ដែលបានមកដល់ក្នុងរដ្ឋសភាជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តតាមនីតិវិធីនៃការពិនិត្យ និងអនុម័តច្បាប់ ដែលបានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

ក្នុងករណីដែលព្រះមហាក្សត្រមិនព្រះរាជទានព្រះរាជានុម័តលើច្បាប់ ដែលបានមកដល់ក្នុងរដ្ឋសភាជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តតាមនីតិវិធីនៃការពិនិត្យ និងអនុម័តច្បាប់ ដែលបានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលមួយខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នោះបានមកដល់ព្រះអង្គ ច្បាប់នោះត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

ក្នុងករណីដែលព្រះមហាក្សត្រមិនព្រះរាជទានព្រះរាជានុម័តលើច្បាប់ ដែលបានមកដល់ក្នុងរដ្ឋសភាជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តតាមនីតិវិធីនៃការពិនិត្យ និងអនុម័តច្បាប់ ដែលបានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលមួយខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នោះបានមកដល់ព្រះអង្គ ច្បាប់នោះត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

ក្នុងករណីដែលព្រះមហាក្សត្រមិនព្រះរាជទានព្រះរាជានុម័តលើច្បាប់ ដែលបានមកដល់ក្នុងរដ្ឋសភាជាតិ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តតាមនីតិវិធីនៃការពិនិត្យ និងអនុម័តច្បាប់ ដែលបានកំណត់ក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្នុងរយៈពេលមួយខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នោះបានមកដល់ព្រះអង្គ ច្បាប់នោះត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

ကြောင်းကိုသိမှတ်ကြပါလေ။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ခါစ
ကာလ ၇ ပတ်ခန့်ကြာသည်အထိ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို မသိမှတ်ခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို
သိမှတ်ပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။
ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်
ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြား
ပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။
ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်
ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြား
ပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။
ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်
ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြား
ပြီးသည်နောက်မှ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပေ။

ꤷꤢꤟꤢꤷꤢꤟꤢꤷꤢꤟꤢ

ꦲꦤꦸꦴꦩꦤꦸꦴꦩꦤꦸꦴꦩ

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦲꦶꦤ꧀ꦢꦿꦺꦴꦤꦶꦏꦸꦴꦤ꧀

ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་

ကြောင်းကိုသိသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြံစည်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ကြံစည်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ကြံစည်ထင်မှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်ထင်မှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ကြံစည်ထင်မှတ်ယုံကြည်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်ထင်မှတ်ယုံကြည်ကြောင်းကိုသိသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ကြံစည်ထင်မှတ်ယုံကြည်ကြောင်းကိုသိသ

ကြောင်းကို ဆရာတော်ကြီးက ဟောကြားတော်မူသည်။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသော
တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဘုရားရှင်၏ ဒုတိယ ဥပဋ္ဌာန်းဖြစ်သော ဆရာတော်
ကြီး ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်
ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်
ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏
တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရား
တော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည်
ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်
ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော
တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီး
သည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော
ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြား
တော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော်
ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို
ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်
ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏
တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရား
တော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည်
ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်
ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော
တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီး
သည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော
ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြား
တော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော်
ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို
ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်
ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏
တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရား
တော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည်
ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်
ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော
တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီး
သည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော
ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြား
တော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော်
ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို
ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်တော် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဆရာတော်
ကြီး၏ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကြားနာရသော ဆရာတော်ကြီး၏

ꦲꦤꦸꦴꦤ꧀ꦠꦸꦏ꧀ꦱꦶꦩꦸꦤꦶꦏꦸꦭꦶꦤꦶ

ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ကြောင်းကိုသိသောကြောင့်၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊

ကြောင်းကိုသိသောကြောင့်၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊ ဤသို့ဆိုလိုသည်ကား၊

ကြောင်းကိုသိမှတ်ပြီးလျှင် ဆရာသမားတို့ကိုယ်တိုင်ကြီးကျင့်ကြံဆောင်ရွက်ကြသည်ဖြစ်၍

ကြောင်းကိုသိမှတ်ပြီးလျှင် ဤသို့ဆိုသည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဆိုသော်ကား ဤသို့ဆိုသော်ကား ဤသို့ဆိုသော်ကား

ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ
ដែលមានបានមកដល់ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ ហើយក៏ដឹងថាសេចក្តីនោះ

ကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ ဆိုလိုသည်ကို ဆိုလိုသည်ကို ဆိုလိုသည်ကို

ကြောင်းကိုသိ၍ ဤသို့ဆိုသည်။ ဤသို့ဆိုသော်လည်း ဤသို့ဆိုသော်လည်း ဤသို့ဆိုသော်လည်း

ꦲꦤꦸꦴꦩꦤ꧀ꦢꦸꦴꦏꦺꦴꦱꦶꦏ꧀ꦱꦸꦴꦩꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦩꦤ꧀ꦲꦤꦸꦴꦩꦤ꧀ꦲꦤ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นผู้ว่าราชการเมืองนครราชสีมา
ตั้งแต่ปีมะเมีย ตรีศก จุลศักราช ๑๒๑๓ มาจนถึงปีมะเมีย ตรีศก จุลศักราช ๑๒๓๓
เป็นเวลา ๒๐ ปี ได้ทำนุบำรุงเมืองนครราชสีมาให้เจริญขึ้นโดยลำดับ
ทั้งได้ปราบปรามโจรผู้ร้ายและกบฏที่เกิดขึ้นในเขตเมืองนครราชสีมาหลายครั้ง
ครั้งสุดท้ายคือกบฏเจ้าอนุวงศ์ เวียงจันทน์ ในปีมะเมีย ตรีศก
กระหม่อมได้ยกกองทัพไปช่วยราชการสงครามตามรับสั่งเกล้าฯ
ได้รบพุ่งกับกองทัพเจ้าอนุวงศ์ที่ทุ่งสัมฤทธิ์ชัย ได้ชัยชนะ
แล้วได้ติดตามไปตีเมืองเวียงจันทน์ จนได้เมืองคืนมาเป็นของไทย
ในการนี้กระหม่อมได้รับพระราชทานเครื่องยศและเงินรางวัลเป็นอันมาก
ครั้นถึงปีมะเมีย ตรีศก จุลศักราช ๑๒๓๓ กระหม่อมได้ลาออกจากตำแหน่งผู้ว่าราชการเมือง
เพราะชราภาพและเจ็บไข้บ่อย ๆ ขอพระราชทานกลับมาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร
ได้รับพระราชทานบำนาญปีละ ๑๒๐ ชั่ง ตลอดชีวิต
กระหม่อมได้ถึงแก่กรรมในปีมะเมีย ตรีศก จุลศักราช ๑๒๔๓ รวมอายุได้ ๗๐ ปี

ကြောင်းကိုသိမှတ်ကြပါလေ။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဘုရားဖြစ်တော်မူခါစ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူသည့်အခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင်

MACKENZIE COLLECTION
30 APR. 1823
PRIVATE

H.E.I.COMPS
LIBRARY

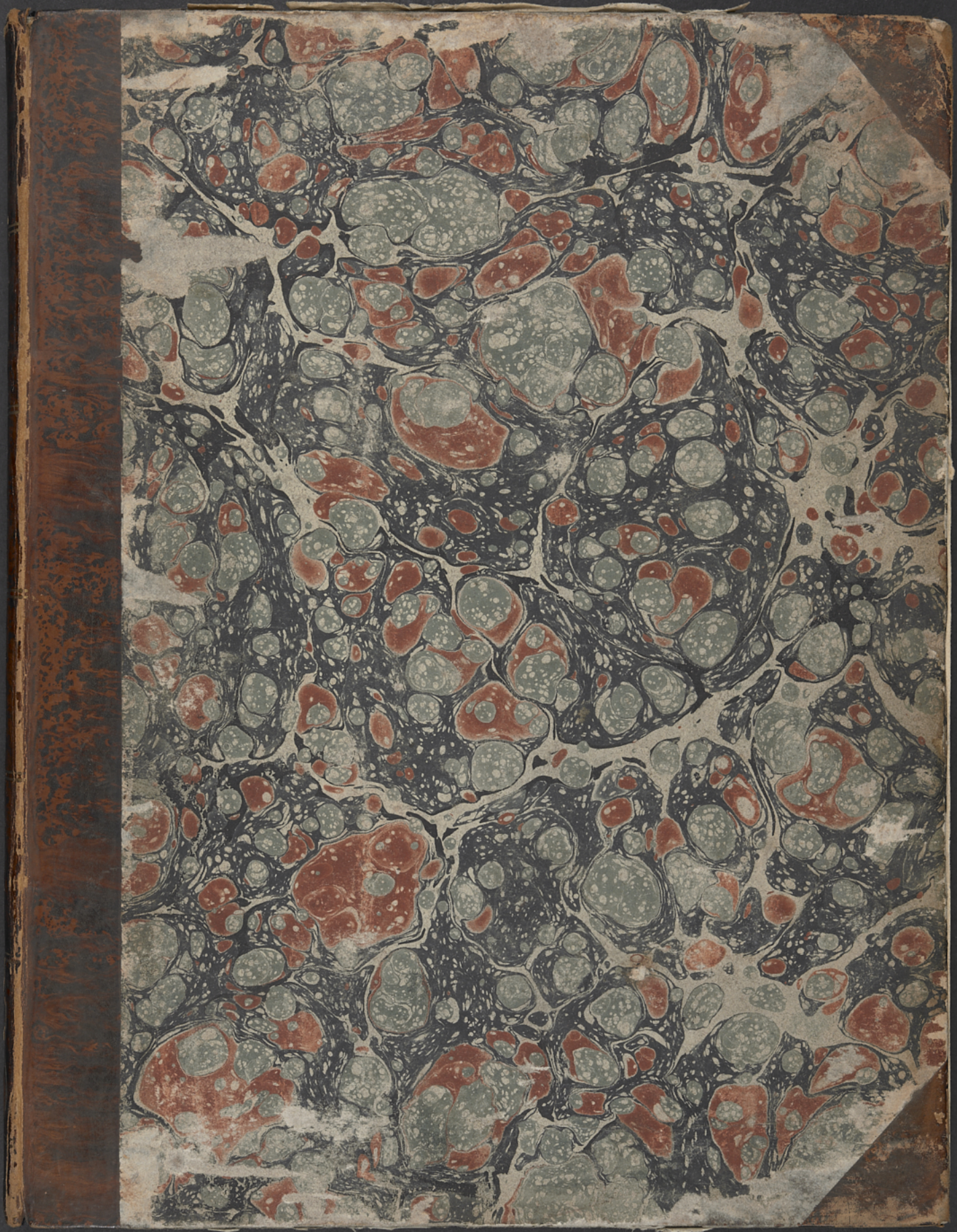

Javanese MS.
XXVI
(Keyzer)

Oriental Mss

JAVANESE
26

INDIA OFFICE
LIBRARY
1298
MICROFILM